

1. SEPTENTRIONAL (S)

acatar*₍₂₎ v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **abaixar**₍₂₎aclapar* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **abaixar**₍₂₎acocular* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **arrupir**adret* -a adj. (S) ⇒ **hàbil**₍₂₎aganyit* -ida adj. (S) ⇒ **prim -a**agulla*₍₄₎ f. (S) ⇒ **séquia**aima* f. (S) ⇒ **ànima**ainat* ainada m. i f. (S) ⇒ **primogènit -a** adj. i m. i f.aper* m. (S) ⇒ **arada** f.apuntar*¹₍₂₎ v. tr. (S) ⇒ **preparar** v. tr. i intr. pron.argelac m. (S) ⇒ **argelaga** f.arreu¹₍₁₎ m. (S) ⇒ **arada** f.arreu*²₍₃₎ adv. (S) ⇒ **tot seguit** loc. adv.arrufir* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **arrugar**arrufit* -ida adj. (S) ⇒ **arrugat -ada**atudar* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **apagar**aujam* m. (S) ⇒ **aviram** m. o f.baldament* adv. (S) ⇒ **tant de bo** loc. interj.band* m. (S) ⇒ **costat**barralla* f. (S) ⇒ **barrera**bateu* m. (S) ⇒ **vaixell**bedòs* -osa adj. i m. i f. (S) ⇒ **papissot**₍₁₎ -abelleu* adv. (S) ⇒ **potser**bertranada f. (S) ⇒ **ximpleria**

blat

blat dindi m. (S) ⇒ **blat de moro**blingar* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **vinclar**₍₁₎bola de picolat* f. (S) ⇒ **mandonguilla**borniola* f. (S) ⇒ **bony** m.borrar*¹ v. tr. (S) ⇒ **empènyer**⁺ (fort)botar*³ v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **inflar**botolla* f. (S) ⇒ **butllofa**bunyeta* f. (S) ⇒ **bunyol**⁺₍₁₎ m.burlaner -a adj. (S) ⇒ **burleta** adj. i m. i f.cabota₍₃₎ f. (S) ⇒ **cabeça** (d'allis)çaçaire m. i f. (S) ⇒ **çaçador -a** adj. i m. i f.cadaula* f. (S) ⇒ **pestell** m.caganya*[↓] f. (S) ⇒ **diarrea**calça₍₂₎ f. pl. (S) ⇒ **pantaló** m. (pl.)cambajó* m. (S) ⇒ **pernil**canya*₍₃₎ f. (S) ⇒ **peresa**canyàs* -assa adj. i m. i f. (S) ⇒ **peresós -osa**carpant* m. (S) ⇒ **bufetada** f.cascarina* f. (S) ⇒ **bala**²₍₂₎casoal* m. (S) ⇒ **casal**casot* m. (S) ⇒ **cabanya** f.ceiró* m. (S) ⇒ **cigró**clucull m. (S) ⇒ **becaina** f.cogot*₍₁₎ m. (S) ⇒ **clatell**cogot*₍₂₎ m. (S) ⇒ **bufetada** f.cogotada* f. (S) ⇒ **clatellada**corbàs* m. (S) ⇒ **corb**¹cridaire*₍₂₎ m. i f. (S) ⇒ **pregoner** **pregonera**debaix* m. (S) ⇒ **planta baixa** f.decelar* v. tr. (S) ⇒ **denunciar**descascat* -ada adj. (S) ⇒ **espavilat -ada**desenou* num. i m. (S) ⇒ **dinou**desenovè* -ena adj. i m. (S) ⇒ **dinovè -ena**desesset* num. i m. (S) ⇒ **disset**desessetè* -ena adj. i m. (S) ⇒ **dissetè -ena**desevuit* num. i m. (S) ⇒ **divuit**desevuitè* -ena adj. i m. (S) ⇒ **divuitè -ena**

desfemar* v. tr. (S) 'treure els fems'

desgall* m. (S) ⇒ **desgavell**destetar* v. tr. (S) ⇒ **deslletar**einam* m. (S) ⇒ **vaixella**⁺ f.empatotar* v. tr. (S) ⇒ **embenar**encrancar* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **agarrar**₍₂₎ v. tr.enfalagar* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **embafar**enganussar-se* v. intr. pron. (S) ⇒ **ennuegar** v. tr. i intr. pron.engomit* -ida adj. (S) ⇒ **resclosit -ida**envisar-se* v. intr. pron. (S) ⇒ **adonar-se**escaibre* m. (S) ⇒ **baldufa** f.escampillar* v. tr. (S) ⇒ **escampar**₍₁₎ v. tr. i intr. pron.escondir*² v. tr. (S) ⇒ **foragitar**

espellida *f.* (S) ‘fet de descloure’s una flor’
espellotar*⁽²⁾ *v. tr.* (S) ⇒ **esparracar**⁺ *v. tr. i intr. pron.*
espellotat* -*ada adj.* (S) ⇒ **esparracat** -*ada*
espertinar¹ *v. intr.* (S) ⇒ **berenar**¹₍₁₎
espertinar² *m.* (S) ⇒ **berenar**²₍₁₎
espiar⁽²⁾ *v. tr.* (S) ⇒ **mirar**⁺₍₁₎ *v. tr. i intr.*
esporuc* -*uga adj.* (S) ⇒ **poruc** -*uga*
esquerrot* -*a adj.* (S) ⇒ **esquerrà**₍₁₎ -*ana*
estatgí* *m.* (S) ⇒ **sutge**
estela* *f.* (S) ⇒ **estel**₍₁₎ *m.*
estiregonyar* *v. tr. i intr. pron.* (S) ⇒ **estireganyar**
estossada* *f.* (S) ⇒ **pallissa**²
estrebancar* *v. tr. i intr. pron.* (S) ⇒ **entrebancar**
estrícol* *m.* (S) ⇒ **ortiga** *f.*
fa*²₍₁₎ *interj.* (S) ⇒ **oi**²
fa*²₍₂₎ *interj.* (S) ‘expressió de sorpresa positiva o negativa’
fadrí **fadrina**
fadrí magenc* **fadrina magenca** *m. i f.* (S)
⇒ **conco**₍₁₎ **conca**
falda*⁽⁴⁾ *f.* (S) ⇒ **davantall**₍₁₎ *m.*
farda* *f.* (S) ⇒ **brossa**¹₍₃₎
farigoleta* *f.* (S) ⇒ **farigola**
fedra *f.* (S) ⇒ **ovella**
femeràs* *m.* (S) ⇒ **femer**
fonsilles* *f. pl.* (S) ⇒ **solatge** *m.*
fora
fora que* *loc. conj.* (S) ⇒ **només** *adv.*
forro*² *m.* (S) ‘oficial encarregat de cobrar els deutes o, si escau, d’embargar els béns’
franquet* *m.* (S) ⇒ **cranc**₍₁₎
fregada* *f.* (S) ⇒ **pallissa**²
fregador* *m.* (S) ⇒ **fregall**
fregarada*¹ *f.* (S) ⇒ **vaixella**⁺
fer la fregarada* *loc. verb.* (S) ‘rentar els plats’
fregarada*²↓ *f.* (S) ⇒ **pallissa**²
frícol* *m.* (S) ⇒ **farigola** *f.*
frigoleta* *f.* (S) ⇒ **farigola**
fúger* *v. intr.* (S) ⇒ **fugir**₍₁₎
furnyigar* *v. tr.* (S) ⇒ **burxar**₍₂₎

fusill* *m.* (S) ⇒ **fusell**
ganyidar* *v. intr.* (S) ⇒ **grinyolar**₍₁₎ (un gos)
garulla *f.* (S) ⇒ **coscoll** *m.*
gaspa* *f.* (S) ⇒ **rapa**₍₁₎ (del raïm)
gatemell* *m.* (S) ⇒ **gotim**
giratori₍₂₎ *m.* (S) ⇒ **rotonda** *f.*
givert* *m.* (S) ⇒ **julivert**
goda* *f.* (S) ‘desgana puntual’
granyota* *f.* (S) ⇒ **granota**₍₁₎
graveta*⁽²⁾ *f.* (S) ⇒ **grava**
gravilla* *f.* (S) ⇒ **graella**₍₁₎ *f. (pl.)*
gressilló* *m.* (S) ⇒ **greixó**
grut* *m.* (S) ⇒ **segó**
guerxo
de guerxo* *loc. adv.* (S) ⇒ **de gairell**
guillot*⁽²⁾ *m.* (S) ‘guilla jove’
hajar *v. tr.* (S) ⇒ **haver**²
helra* *f.* (S) ⇒ **heura**
jaupar *v. intr.* (S) ⇒ **lladrar**
juliana⁽²⁾ *f.* (S) ⇒ **bacallà** *m.*
llaca* (de ceps o de llegums sembrats) *f.* (S)
⇒ **fila**⁺₍₁₎
llancar* *v. intr.* (S) ‘fugir de pressa’
llanut*⁽²⁾ **llanuda** *m. i f.* (S) ‘persona sense domicili que viu al camp o a la ciutat’
llauseta *f.* (S) ⇒ **alosa**
llestar* *v. tr.* (S) ⇒ **triar**⁺₍₁₎
llipota *f.* (S) ⇒ **cirera d’arboç**
llipoter *m.* (S) ⇒ **arboç**
llisada*² *f.* (S) ⇒ **relliscada**
llisar* *v. intr.* (S) ⇒ **relliscar**
llucet² *m.* (S) ⇒ **llamp**
llumeta*⁽²⁾ *f.* (S) ⇒ **llumí** *m.*
llurcar* *v. tr.* (S) ⇒ **mirar**₍₁₎ *v. tr. i intr.*
mainatge *m.* (S) ⇒ **infant**₍₁₎
mal
treure mal* (+ *inf.*) *loc. verb.* (S) ⇒ **costar**⁺
(de fer una cosa) *v. intr.*
malgirbit* -*ida adj.* (S) ⇒ **malgirbat** -*ada*
manglana* *f.* (S) ⇒ **magrana**
manyac*⁽²⁾ -*aga adj.* (S) ⇒ **afectuos** -*osa*

margarideta* *f.* (S) ⇒ **marieta**

meca* *f.* (S) ‘mucositat que penja del nas’

menester

tenir menester* *loc. verb.* (S) ⇒ **caldre v.**
intr.

mes² *conj.* (S) ⇒ **però₍₁₎**

mitja* ₍₃₎ *f.* (S) ⇒ **mitjó m.**

moixall* *m.* (S) ⇒ **mosquit**

moixir* *v. tr. i intr. pron.* (S) ⇒ **pansir**

molsir* *v. tr.* (S) ⇒ **munyir**

monina* *f.* (S) ⇒ **simi m.**

monja

monja tendra f. (S) ⇒ **mongeta₍₁₎** (tendra)

mor

per mor de₍₁₎ *loc. prep.* (S) ⇒ **per tal de**
per mor que* *loc. conj.* (S) ⇒ **per tal que**

moscat* ₍₂₎ *m.* (S) ‘classe de vi’

mosellut* -uda *adj.* (S) ⇒ **molsut -uda**

mossènyer* *m. i f.* (S) ⇒ **cap de colla** (dels treballadors del camp)

mostarda* *f.* (S) ⇒ **mostassa**

mullega* *f.* (S) ⇒ **remull m.**

a mullega* *loc. adv.* (S) ⇒ **en remull**

noga f. (S) ⇒ **nou¹**

nyaufar v. tr. (S) ⇒ **abonyegar v. tr. i intr. pron.**

olendra* *f.* (S) ⇒ **oreneta**

oliu m. (S) ⇒ **olivera f.**

ollada* ₍₂₎ *f.* (S) ‘cuinat de patates, mongetes, porc salat, etc.’

ontocom* *adv.* (S) ‘en algun lloc’

orri

en orri *loc. adv.* (S) ⇒ **a caramull₍₂₎**

pa

pa d’ou* *m.* (S) ⇒ **flam**

pa de fetge* *m.* (S) ‘embotit de fetge’

palferro* *m.* (S) ⇒ **perpal**

pallago* **pallaga m. i f.** (S) ⇒ **infant₍₁₎ m.**

pallagosti* *m.* (S) ⇒ **llagosta₍₁₎ f.**

panna* *f.* (S) ⇒ **paella**

panxec* *m.* (S) ⇒ **panteix**

panxegar* *v. intr.* (S) ⇒ **panteixar**

parapluja* *m.* (S) ⇒ **paraigua**

parió* ₍₂₎ *-ona adj.* (S) ⇒ **igual₍₁₎ adj. i m. i f.**

parpallol* *m.* (S) ⇒ **papallona f.**

parreguera* *f.* (S) ⇒ **corral m.**

patana* *f.* (S) ⇒ **patata**

patot* *m.* (S) ⇒ **ninot**

patota* ₍₂₎ *f.* (S) ⇒ **nina₍₂₎**

patxaca* *f.* (S) ⇒ **tripijoc m.**

pebrina₍₁₎ f. (S) ⇒ **bitxo m.**

peirer* **peirera m. i f.** (S) ⇒ **paleta¹**

peixoner* **peixonera m. i f.** (S) ⇒ **peixater**
peixatera

peixoneria* *f.* (S) ⇒ **peixateria**

pellot* *m.* (S) ⇒ **parrac**

penjant* *m.* (S) ⇒ **arracada f.**

pial* *m.* (S) ⇒ **peüc**

picota* *f.* (S) ⇒ **verola**

pioc¹ m. (S) ⇒ **gall dindi**

pioca f. (S) ⇒ **polla d’india**

piulots* *m. pl.* (S) ‘embalbiment dels caps dels dits’

pix* ↓ *m.* (S) ⇒ **orina f.**

poal₍₂₎ m. (S) ⇒ **càntir**

polit -ida

a polit* *loc. adv.* (S) ⇒ **a poc a poc**

pompill* *m.* (S) ⇒ **palpís**

potó² m. (S) ⇒ **besada f.**

potonejar* *v. tr.* (S) ⇒ **besar**

president* ₍₂₎ **presidenta m. i f.** (S) ⇒ **rector₍₂₎**
rectora

punxerut -uda *adj.* (S) ⇒ **punxegut -uda**

punyat* *m.* (S) ⇒ **grapat**

punyet* *m.* (S) ⇒ **canell**

quinyol* *m.* (S) ⇒ **tascó**

quitxar* *v. tr.* (S) ⇒ **polsar¹₍₃₎**

rabassut* ₍₂₎ *-uda adj.* (S) ‘nuós com un cep’

rall* ⁴ *m.* (S) ‘rotlle, grup de gent que conversa al carrer o a la plaça’

ratapenera* *f.* (S) ⇒ **ratapinyada**

rauc² -a *adj.* (S) ⇒ **ronc² -a**

rauc* ³ *m.* (S) ⇒ **ronc¹**

rebitllar* *v. tr.* (S) ‘llançar amb violència (alguna cosa contra una altra)’

record*₍₄₎ *m.* (S) 'ràim verdós que es deixa per a ésser collit més endavant'

refastinyós* -osa *adj.* i *m.* i *f.* (S) ⇒ llepafils

rega *f.* (S) ⇒ solc *m.*

rembolar* *v. tr.* (S) ⇒ renyar

repetell₍₁₎ *m.* (S) ⇒ baterell

repotegar *v. intr.* (S) ⇒ rondinar

resquill¹ *m.* (S) ⇒ espurna₍₂₎ *f.*

resquill*² *m.* (S) ⇒ esquitx₍₁₎

resquitllar*₍₂₎ *v. intr.* i *tr.* (S) ⇒ esquitxar₍₁₎

retxa*² *f.* (S) ⇒ reixa

ribera₍₂₎ *f.* (S) ⇒ riu *m.*

rideu* *m.* (S) ⇒ cortina *f.*

rodador* *m.* (S) ⇒ voltants *m. pl.*

rotar*₍₂₎ *v. intr.* (S) ⇒ sobreixir

rua₍₁₎ *f.* (S) ⇒ fila₍₁₎

rufa¹ *f.* (S) ⇒ arruga

sabuc* *m.* (S) ⇒ saüc

sàller* *v. intr.* (S) ⇒ sortir *v. intr.* i *intr. pron.*

sallida* *f.* (S) ⇒ sortida₍₁₎

sanaire* *m.* i *f.* (S) ⇒ castrador castradora

sangsuga* *f.* (S) ⇒ sangonera

sarda *f.* (S) ⇒ sardina

singlantana* *f.* (S) ⇒ sargantana

siure*₍₁₎ *m.* (S) ⇒ suro

siure*₍₂₎ *m.* (S) ⇒ alzina surera *f.*

siureda* *f.* (S) ⇒ sureda

sodril·lar* *v. tr.* (S) ⇒ renyar

sus* *prep.* (S) ⇒ sobre²₍₁₎

sus de* *loc. prep.* (S) ⇒ sobre de

tabé*↓ *adv.* (S) ⇒ també

tableu*₍₁₎ *m.* (S) ⇒ pissarra *f.*

tableu*₍₂₎ *m.* (S) ⇒ quadre

taular* *v. intr.* (S) ⇒ bolcar *v. tr.* i *intr. pron.* i *intr.*

taval* *m.* (S) ⇒ tàvec

temerut* -uda *adj.* (S) ⇒ obstinat -ada

termenera* *f.* (S) ⇒ fita

terrat*₍₂₎ *m.* (S) ⇒ teulada *f.*

teta *f.* (S) ⇒ mama²

tetar* *v. tr.* (S) ⇒ mamar₍₁₎

tibola* *f.* (S) ⇒ tabola

tirataps* *m.* (S) ⇒ llevataps

torcida* *f.* (S) ⇒ torçada (de peu)

torcir* *v. tr.* (S) ⇒ desviar *v. tr.* i *intr. pron.*

toronjo* *m.* i *adj.* (S) ⇒ taronja *f.* i *m.* i *adj.*

tosquirador* tosquiradora *m.* i *f.* (S)

⇒ esquilador esquiladora

tosquirar *v. tr.* (S) ⇒ esquil·lar

trapar* *v. tr.* i *intr.* i *tr. pron.* i *intr. pron.* (S)

⇒ trobar

traucar*₍₂₎ *v. intr.* (S) ⇒ aparèixer *v. intr.* i *intr. pron.*

trebutjar* *v. tr.* (S) ⇒ sotragar

trefle *m.* (S) ⇒ trèvol

trefugir* *v. intr.* (S) ⇒ neguitejar *v. tr.* i *intr. pron.* i *intr.*

tressís* *m.* (S) ⇒ aiguardent

trialles *f. pl.* (S) ⇒ pela₍₂₎ *f. (pl.)*

trinxada* *f.* (S) ⇒ trinxera

trufa*²₍₃₎ *f.* (S) ⇒ patata

turra* *f.* (S) ⇒ gassó *m.*

tustar₍₂₎ (a la porta) *v. intr.* (S) ⇒ trucar₍₁₎

userda *f.* (S) ⇒ alfals *m.*

veire *m.* (S) ⇒ got¹

ventalla *f.* (S) ⇒ porticó *m.*

veremaire* *m.* i *f.* (S) ⇒ veremador -a

vespilla* *f.* (S) ⇒ espurna₍₁₎

volilla* *f.* (S) ⇒ encenall₍₁₎ *m.*

voludar* *v. tr.* (S) ⇒ rebolcar *v. tr.* i *intr. pron.*

ximar* *v. intr.* (S) ⇒ beure¹₍₂₎ (begudes alcohòliques)

xipot* *m.* (S) ⇒ xafarderia *f.*

xipotejar*₍₁₎ *v. intr.* (S) ⇒ xafardejar

xipotejar*₍₂₎ *v. intr.* (S) ⇒ xipollejar

xipoter* -a *adj.* i *m.* i *f.* (S) ⇒ xafarder -a

xirment* *m.* (S) ⇒ sarment *m. o f.*

xormollar* *v. intr.* (S) ⇒ sanglotar